

Πώς γράφουμε την περίληψη ενός κειμένου

- **Περίληψη** είναι η απόδοση με σύντομο τρόπο του περιεχομένου ενός κειμένου.
- **Στόχος** μας στην περίληψη ενός κειμένου είναι να κρατήσουμε όλες τις βασικές πληροφορίες, παραλείποντας τα λιγότερο σημαντικά στοιχεία. .
- **Για να γράψουμε μια περίληψη** εργαζόμαστε ως εξής:
  - α. **Διαβάζουμε προσεκτικά το κείμενο**, ώστε να κατανοήσουμε το περιεχόμενο του.
  - β. **Βρίσκουμε το θεματικό του κέντρο** (το κύριο θέμα).
  - γ. **Έπειτα χωρίζουμε το κείμενο σε παραγράφους**. Προσπαθούμε να εντοπίσουμε σε κάθε παράγραφο **λέξεις-κλειδιά ή φράσεις-κλειδιά**, που θα μας βοηθήσουν να εντοπίσουμε το κύριο θέμα της κάθε παραγράφου. Αν θέλουμε μπορούμε να σημειώσουμε στο περιθώριο της παραγράφου μια σύντομη πρόταση (**πλαγιότιτλος**) που να αναφέρεται στο κυρίως θέμα της παραγράφου.
  - δ. **Ενώνουμε τους τίτλους των παραγράφων**, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές στη διατύπωση και χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες συνδετικές λέξεις για να ενώσουμε τις προτάσεις μεταξύ τους.

Προσέχουμε:

- να μη μιμούμαστε τη γλώσσα και το ύφος του κείμενο
- να μη σχολιάζουμε ή ερμηνεύουμε το κείμενο.
- Το κείμενο να έχει συνοχή, δηλ. το κείμενό μας κυλά φυσιολογικά. Αυτό θα γίνει αν χρησιμοποιήσουμε κάποιες λέξεις ή εκφράσεις που μας βοηθούν να περνάμε από το ένα μέρος στο άλλο

- **Συνηθισμένες λέξεις ή εκφράσεις για τη γραφή της περίληψης**

Στην αρχή της περίληψης μπορούμε να γράψουμε:

ο συγγραφέας στο κείμενο αναφέρει, σχολιάζει, παρατηρεί, διαπιστώνει, συγκρίνει, επιχειρηματολογεί, αποδεικνύει, τονίζει, ισχυρίζεται, υποστηρίζει, σημειώνει, περιγράφει, αφηγείται, εύχεται, απορεί κλπ.

Στην ανάπτυξη μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις φράσεις:

Ο συγγραφέας συνεχίζει με..., συνεχίζοντας τονίζει, σχολιάζει, αναφέρει, διαπιστώνει, συγκρίνει, επιχειρηματολογεί, αποδεικνύει, τονίζει, ισχυρίζεται, υποστηρίζει, σημειώνει, περιγράφει, αφηγείται, εύχεται, απορεί κλπ. ...

Στον επίλογο μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις φράσεις:

Ο συγγραφέας τελειώνει, καταλήγει, συμπεραίνει, ανακεφαλαιώνει...Καταληκτικά, Στο τέλος, Τελικά, Συμπερασματικά Κλείνοντας, Συμπεραίνοντας

- **Η περίληψή μας θα πρέπει να περιλαμβάνει τα παρακάτω βασικά στοιχεία:**

- Πού συμβαίνει η ιστορία μας.
- Πότε συμβαίνει.
- Ποιος είναι ο κεντρικός ήρωας της ιστορίας.
- Ποια άλλα πρόσωπα συμμετέχουν στην ιστορία.
- Πώς εξελίσσεται η ιστορία:
  - Πώς αρχίζει.
  - Πώς εξελίσσεται (τι γίνεται μετά).
  - Πώς τελειώνει.
- Αναφέρουμε τι νιώθουν τα πρόσωπα της ιστορίας (συναισθήματα).

- **Τι πρέπει να προσέχω όταν γράφω την περίληψη:**

1. **Αντικαθιστώ όπου μπορώ βασικές λέξεις του κειμένου με συνώνυμες.**

π.χ. ο ηλικιωμένος **Θα γίνει** ο γέρος

2. **Αντικαθιστώ, όπου γίνεται, δευτερεύουσες προτάσεις με μετοχές.**

π.χ. καθώς τρέχουμε **Θα γίνει** τρέχοντας

3. **Αντικαθιστώ φράσεις με λέξεις.**

π.χ. πριν από μερικές ημέρες **Θα γίνει** πρόσφατα

4. **Αντικαθιστώ μια σειρά ενεργειών από μία φράση.**

π.χ. Τα παιδιά έπαιξαν κυνηγητό στην αυλή και έπειτα κρυφτό. Στη συνέχεια έκοψαν την τούρτα, έβαλαν μουσική και χόρεψαν.

Θα γίνει Τα παιδιά διασκέδασαν πολύ.

5. **Αντικαθιστώ μία περίοδο με μια φράση.**

π.χ. Ο διευθυντής τόνισε ότι θα υπάρξουν συνέπειες γι' αυτή την πράξη τους και τους προειδοποίησε ότι αυτό που έκαναν δε θα μείνει ατιμώρητο.

Θα γίνει Ο διευθυντής απείλησε με τιμωρία.

6. **Μετατρέπω τον ευθύ σε πλάγιο λόγο.**

π.χ. «Πώς πέρασες σήμερα στην εκδρομή του σχολείου;»

Θα γίνει Τον ρώτησε πώς πέρασε στην εκδρομή.

- **Πύκνωση**

Επειδή η περίληψη απαιτεί συγκεκριμένο αριθμό λέξεων, θα πρέπει να γίνει πύκνωση του αρχικού περιληπτικού κειμένου, ώστε να μειώσουμε τον αριθμό των λέξεων. Για να το πετύχουμε αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε περισσότερα επίθετα ή επιθετικές μετοχές στη θέση προθετικών συνόλων ή να αντικαταστήσουμε τις ονομαστικές προτάσεις με αντίστοιχες λέξεις.

- **Παράδειγμα**

Για πολλά χρόνια το σπίτι εκείνο, το σπίτι-φάντασμα των παιδικών μου χρόνων, δεν κατοικούνταν. Δεν έχανα όμως ευκαιρία να το επισκέπτομαι, με κάποιο φόβο κάθε φορά, που δεν μπορούσα να εξηγήσω. Το σπίτι είχε δυο ορόφους και μια παλιά αυλή στρωμένη με πλάκες. Οι τοίχοι ήταν μεγάλου πάχους και ύψους. Ήταν από πέτρα. Τα παράθυρά του ήταν φραγμένα με κάγκελα και τα παντζούρια είχαν σχεδόν σαπίσει. Σπρώχνοντας τη βαριά από ξύλο πόρτα του, αντίκριζα μια εικόνα που με γοήτευε: Οι τοίχοι ήταν γεμάτοι με διακοσμήσεις, το ταβάνι όλο στολίδια και, αυτό που με εντυπωσίαζε περισσότερο, τα τζάμια στα παράθυρα είχαν πολλά χρώματα. (102 λέξεις)

Γίνεται

Για πολλά χρόνια το σπίτι εκείνο, το σπίτι-φάντασμα των παιδικών μου χρόνων, ήταν ακατοίκητο. Δεν έχανα όμως ευκαιρία να το επισκέπτομαι, με κάποιο ανεξήγητο φόβο κάθε φορά. Το σπίτι ήταν διώροφο με μια παλιά αυλή πλακοστρωμένη. Οι τοίχοι ήταν παχιοί, ψηλοί και πέτρινοι. Τα παράθυρά του ήταν καγκελόφρακτα και τα παντζούρια σάπια. Σπρώχνοντας τη βαριά ξύλινη πόρτα του, αντίκριζα μια εικόνα γοητευτική: Οι τοίχοι ήταν διακοσμημένοι, το ταβάνι καταστόλιστο και το εντυπωσιακότερο, τα τζάμια στα παράθυρα ήταν πολύχρωμα. (78 λέξεις)